

Anesthesie bij kinderen

Informatie voor ouders en kind over de narcose

Uw kind wordt binnenkort in het Maastricht UMC+ opgenomen voor een operatie, een onderzoek onder narcose (anesthesie) of een onderzoek onder sedatie (met een licht slaapmiddel). In deze tekst vindt u informatie over de gang van zaken rond de operatie of het onderzoek en de wijze waarop uw kind en u worden voorbereid en begeleid met betrekking tot de narcose of sedatie.

Bezoek anesthesioloog

De anesthesioloog is een arts die gespecialiseerd is in het toedienen van narcose. Hij/zij houdt uw kind tijdens de operatie goed in de gaten en zorgt voor pijnbestrijding tijdens en na de operatie.

Uw kind wordt vóór de ingreep op de polikliniek Anesthesiologie gezien door een anesthesioloog. U ontvangt vooraf een gezondheidsvragenlijst die voor uw kind ingevuld moet worden. De anesthesioloog onderzoekt daarna uw kind en bespreekt met u en het kind welke soort anesthesie voor uw kind het beste is.

Op basis van de gegevens en de aard van de operatie wordt met u afgesproken of er nog aanvullende onderzoeken bij uw kind gedaan moeten worden. Dit kan gaan om bijvoorbeeld een bloedonderzoek, een urineonderzoek en/of een röntgenfoto.

Verder bespreekt de anesthesioloog een aantal zaken met u, zoals:

- uw toestemming voor het toedienen van narcose;
- vanaf welk moment uw kind nuchter moet zijn, dus niets meer mag eten en drinken;
- de wijze waarop narcose wordt toegediend: door middel van een kapje of een infuus;
- de wijze van de pijnbestrijding na de operatie;
- of het nodig is dat uw kind voorafgaand aan de operatie 'premedicatie' krijgt (een medicijn waardoor uw kind wat slaperig/rustiger wordt);
- bijzondere aandachtspunten of medicatie-innames;
- tussentijds overleg bij veranderingen in de gezondheidstoestand van uw kind (zoals contact met kinderziektes, koorts, luchtweginfecties, etc.).

Mogelijk wordt uw kind bij het bezoek aan de polikliniek Anesthesiologie gezien door een anesthesioloog in opleiding of een *physician assistant*. Deze zijn hiervoor goed opgeleid en werken en beslissen altijd in nauw overleg met de eindverantwoordelijke anesthesioloog.

Voorlichting door het pedagogisch team

Het pedagogisch team is een groep van medewerkers die gespecialiseerd zijn in de (psychologische) ondersteuning van kinderen in het ziekenhuis. Het pedagogisch team geeft ook voorlichting over de begeleiding van kinderen die een narcose moeten krijgen. Indien uw kind wordt geopereerd op de dag van opname, dan ontvangt u al van tevoren een brief met een uitnodiging voor voorlichting door het pedagogisch team. Als uw kind al de dag vóór de narcose wordt of is opgenomen, komt iemand van het pedagogisch team bij uw kind op de afdeling om voorlichting over de narcose te geven.

Tips om uw kind voor te bereiden op de ingreep

Een opname in het ziekenhuis en een operatie of onderzoek onder narcose zijn voor uw kind en uzelf emotionele gebeurtenissen die mogelijk spanning met zich meebrengen. Het is belangrijk om uw kind goed voor te bereiden op de opname. De leeftijd en het karakter van uw kind zijn bepalend voor wat u uw kind vooraf vertelt en op welke manier. Wij geven u hiervoor enkele tips:

- Licht jonge kinderen bij voorkeur pas enkele dagen voor de ingreep voor. Dus niet te lang van tevoren.
- Vertel altijd eerlijk en in eenvoudige taal wat er gaat gebeuren.
- Vertel waarom uw kind in het ziekenhuis wordt opgenomen en hoelang het naar verwachting gaat duren.
- Waarschijnlijk kan uw kind de uitleg over de opname niet in één keer begrijpen en verwerken. Kom er daarom regelmatig op terug.
- Maak spelenderwijs duidelijk wat er gaat gebeuren (met een pop of beer die een verband of spuitje krijgt).
- Neem een favoriete knuffel en een speeltje mee naar het ziekenhuis.
- Tijdens de ingreep mag uw kind geen sieraden of piercings dragen en geen nagellak op hebben.

Eten en drinken voor de ingreep

Het is erg belangrijk voor de veiligheid van uw kind dat uw kind tijdig nuchter is op de dag van de operatie. In onderstaand schema staat aangegeven waar u zich aan dient te houden, zowel bij opname op de Kinderafdeling als bij opname op het Chirurgisch Dagcentrum.

Als uw kind té kort vóór het tijdstip van de ingreep gegeten en/of gedronken heeft, dan kan de ingreep niet doorgaan!

Via Bureau Opname krijgt u de datum van de ziekenhuisopname te horen en het tijdstip van aanmelden bij de balie van de afdeling.

Indien de opname en operatie op dezelfde dag zijn, dan rekent u vanaf het tijdstip van aanmelden bij de balie voor de noodzakelijke nuchterheid (het eten en drinken) als volgt terug:

Baby's (jonger dan één jaar):

Tot twee uur voor aanmelding	het drinken van water is toegestaan
Tot vier uur voor aanmelding	borstvoeding is toegestaan (indien van toepassing)
Tot zes uur voor aanmelding	flesvoeding, een beetje pap of een fruithapje is toegestaan

Kinderen vanaf één jaar:

Tot twee uur voor aanmelding	het drinken van water, aanmaaklimonade, appelsap of thee zonder melk is toegestaan (géén melkproducten/maaltijd)
Tot zes uur voor aanmelding	een lichte maaltijd, bijvoorbeeld melk en een belegd beschuitje, is toegestaan

Bij opname op de operatiedag zelf, controleert een verpleegkundige of de nuchterheid goed is nageleefd. In sommige gevallen is het nog mogelijk dat het kind nog iets mag drinken (indien de ingreep pas later plaats zal vinden).

In geval de opname al een dag voor de operatie is, bespreekt de verpleegkundige die avond samen met u het nuchterheidsbeleid voor de volgende (operatie) dag.

De operatie en begeleiding

De Kinderafdeling krijgt van de operatiekamer een telefoontje wanneer uw kind kan komen. Uw kind krijgt operatiekleding aan. Vervolgens brengen een kinderverpleegkundige en een pedagogisch medewerker uw kind naar de operatiekamer. Als u wilt, mag u (één persoon) uw kind begeleiden tot bij de 'inleiding'. De inleiding is het moment dat uw kind onder narcose wordt gebracht.

U hoeft zich niet verplicht te voelen om mee te gaan naar de operatiekamer. Als u zelf angstig of onzeker bent voor de operatie van uw kind of als u weet dat u zeer emotioneel zult zijn op dat moment, dan kan dit de beleving van uw kind en de anesthesie negatief beïnvloeden. In dat geval kunt u beter niet meegaan. Bespreek met de pedagogisch medewerker wat u het beste kunt doen.

Wanneer u ervoor kiest om bij de inleiding te zijn, bespreek dit dan ook met de kinderverpleegkundige. Als u meegaat tot bij de inleiding, mag u geen sieraden dragen en krijgt u beschermende kleding aan. In de operatiekamer wordt uw kind aangesloten op apparatuur ter controle van de hartslag, bloeddruk en dergelijke, indien dit voor de operatie nodig is. Vervolgens wordt uw kind onder narcose gebracht. Zodra uw kind slaapt, verlaat u samen met de verpleegkundige of pedagogisch medewerker de operatieafdeling.

Als u niet tot in de operatiekamer mee kunt of wilt, kunt u wel meegaan tot aan de ingang van de operatieafdeling. De anesthesioloog heeft de eindverantwoordelijkheid om te beoordelen of u – met het oog op maximale veiligheid van en kwaliteit van zorg voor uw kind – aanwezig kunt zijn bij de inleiding. Meer informatie over de inleiding en ook de voorlichtingsfilm 'Tot ik slaap' vindt u op: kinderwebsite.mumc.nl.

Na de operatie

Na de operatie laat de anesthesioloog uw kind uit de narcose ontwaken en wordt uw kind naar de uitslaapkamer gebracht. Zodra uw kind daar aangekomen is, wordt er naar de afdeling gebeld en mogen de ouders naar de uitslaapkamer komen. Na de operatie heeft uw kind een infuus. Afhankelijk van de ingreep heeft uw kind eventueel nog andere slangetjes, bijvoorbeeld om wondvocht weg te laten lopen. Dit is doorgaans van tevoren door de behandelende arts met u besproken.

Pijnbestrijding

Het herstel van een operatie verloopt voorspoediger als uw kind weinig pijn heeft in de eerste dagen na de operatie. Daarom streven wij naar een goede pijnbehandeling na de operatie. De behandelende anesthesioloog zal met u

bespreken wat de meest geschikte pijnbehandeling voor uw kind is. Meer informatie vindt u in de tekst 'Pijn bij Kinderen'.

Complicaties en bijwerkingen

De anesthesiemiddelen van tegenwoordig zijn binnen een dag weer helemaal uit het lichaam verdwenen. Ernstige complicaties door de anesthesie komen nog uiterst zelden voor. Het kan wel zijn dat er vervelende bijwerkingen optreden zoals misselijkheid, overgeven, keelpijn en tijdelijke heesheid. De meeste klachten na de ingreep worden echter vooral door de ingreep zelf veroorzaakt.

Het is niet precies te voorspellen hoe snel uw kind herstelt. Dit is afhankelijk van het kind en van de ingreep. Op de dag van de ingreep zelf kan uw kind nog enige tijd suf of vergeetachtig zijn of wankel op de benen staan. Misselijkheid treedt meestal alleen direct na de ingreep op en zelden thuis.

Informatie over het verloop van de operatie

Na de operatie krijgt u zo spoedig mogelijk informatie over het verloop van de operatie. Soms geeft een arts meteen na de ingreep (telefonisch) informatie. De arts komt in elk geval nog langs op de afdeling om te kijken hoe het met uw kind is en om u te vertellen hoe de operatie is verlopen. De arts heeft meerdere operaties of onderzoeken op een dag. Daarom kan het voorkomen dat u tot aan het eind van de middag moet wachten op de inlichtingen van de arts.

Contact

Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen, stel ze dan gerust tijdens de opname aan de afdelingsarts, de anesthesioloog of de verpleegkundigen. U kunt ook altijd telefonisch contact opnemen:

Bureau Opname:	043-387 73 30
Polikliniek Anesthesiologie:	043-387 45 00
Chirurgisch Dagcentrum:	043-387 24 00
Kindergeneeskundig Dagcentrum G3:	043-387 57 11
Kinderafdeling B2:	043-387 42 20
PICU (Intensive Care):	043-387 17 17
Spoedeisende Hulp (SEH):	043-387 67 00
Pedagogisch Team:	043-387 51 57 of 043-387 51 58

Websites

- www.mumc.nl
- <http://kinderwebsite.mumc.nl>
- <http://gezondidee.mumc.nl>

Odin 034436 / uitgave maart 2015

Bezoekadres
P. Debyelaan 25
6229 HX Maastricht

Postadres
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

Algemeen telefoonnummer
043-387 65 43
www.mumc.nl